

Handläggare
Tove Bodin
Tove.Bodin@huddinge.se

Klimat- och stadsmiljönämnden

Detaljplan för Aspen m.fl. (skola, förskola, idrott, park och natur) vid Sjödalsvägen i Storängen i kommundelen Sjödalen – svar på intern remiss

Förslag till beslut

1. Klimat- och stadsmiljönämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 9 februari 2022, som sitt remissvar till kommunstyrelsen på detaljplan för Aspen m.fl.
2. Protokollet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Klimat- och stadsmiljönämnden har av kommunstyrelsens förvaltning fått en remiss på detaljplan för Aspen m.fl. I kvarteren Aspen 2 och 3 samt Hörningsnäs 1:28 och 1:29 med flera planeras för skola, förskola och idrottsanläggning vilket behövs när Storängen omvandlas från industriområde till bostadsområde.

Den nya detaljplanen skulle innebära byggnation av en grundskola för cirka 650 elever, en idrottshall, en bollplan för sju spelare samt en förskola med tio avdelningar för cirka 200 barn. Under delar av skolgården byggs magasin för att samla upp vatten vid stora regn. Till detaljplanen hör också ett naturområde som utgör en grön koppling mellan sjön Trehörningen och Storängens blivande stadsdel. Området har vissa artvärden och påtagligt biotopvärde med värden för biologisk mångfald och kommer att tillgängliggöras som bostadsnära natur.

Förvaltningen lämnar kommentarer och förslag bland annat kring dagvattenhantering, skyddsvärda träd, skydd av natur, invasiva arter, stadsodling samt klimatpåverkan vid nybyggnation.

Beskrivning av ärendet

Klimat- och stadsmiljönämnden har av kommunstyrelsens förvaltning fått en remiss på detaljplan för Aspen m.fl. I kvarteren Aspen 2 och 3 samt Hörningsnäs 1:28 och 1:29 med flera planeras för skola, förskola och idrottsanläggning vilket behövs när Storängen omvandlas från industriområde till bostadsområde.

Den nya detaljplanen skulle innebära byggnation av en grundskola för cirka 650 elever, en idrottshall, en bollplan för sju spelare samt en förskola med tio

avdelningar för cirka 200 barn. Under delar av skolgården byggs magasin för att samla upp vatten vid stora regn. Till detaljplanen hör också ett naturområde som utgör en grön koppling mellan sjön Trehörningen och Storängens blivande stadsdel. Området har vissa artvärden och påtagligt biotopvärde med värden för biologisk mångfald och kommer att tillgängliggöras som bostadsnära natur.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen lämnar nedan ett antal synpunkter enligt upplägget att utdrag från planbeskrivningen skrivs med kursiv text följt av förvaltningens synpunkter.

Textutdrag ur planbeskrivningen kring dagvatten sid 46

"Dagvatten inom kvartersmarken kommer att ledas till olika dagvattenlösningar innan det avleds till ledningsnätet. Vid skyfall kommer vattnet att rinna och samlas inom kvartersmarken innan det leds vidare till den nedsänkta delen i parkstråket."

Förvaltningen ser positivt på att detaljplanen hanterar framtida översvämningssrisker inom kvartersmarken genom att parkstråket föreslås vara nedsänkt för att skapa en volym som kan omhänderta stora vattenmängder vid ett 100-årsregn. Förvaltningen anser dock att det behöver förtydligas hur dagvattenlösningarnas kapacitet och rening ska säkerställas. Framöver behöver det även säkerställas att det upprättas rutiner för skötsel och underhåll av dagvattenlösningar och att det finns möjlighet att hantera oavsiktliga utsläpp av kemikalier, farligt avfall eller släckvatten.

Textutdrag ur Planbeskrivning kring skyddsvärda träd sid 5, 10, 25, 41, 45

"Naturvärden inom planområdets östra delar kommer att påverkas av den exploatering som kommer att ske i naturområdet. Ett antal särskilt skyddsvärda träd, bland annat tre vårtbjörkar och en lönn, kommer att avverkas som direkt följd av anläggandet av det nya parkstråket samt den nya gång- och cykelbanan. Parkstråket föreslås vara nedsänkt för att skapa en volym som kan omhänderta stora vattenmängder vid ett 100-årsregn"

"En allé som finns på fastigheten Aspen 3 berörs av Sjödalsvägens breddning och enligt tidigare dispens från länsstyrelsen ska tre träd återplanteras inom planområdet."

"Vid Apelvägen finns en ek som skyddas mot fällning. Även ekar på förskolegården föreslås skyddas mot fällning. Enligt en dispensansökan till Länsstyrelsen om att ta bort en allé som idag finns längs Sjödalsvägen som kommer att breddas ska tre träd ersättas med tre nya träd inom planområdet. Beslutet har förfallit och kommer att behöva ansökas igen innan planen antas."

"Majoriteten av de särskilt skyddsvärda träden inom planområdet kommer att lämnas orörda då störst påverkan blir i den södra delen av naturområdet. Två vårtbjörkar (skyddsvärd och värdefull) inom planerad skol- och förskolegård bedöms avverkas medan tjugotre träd med skyddsvärdesklass bedöms påverkas av

det planerade stråket i naturområdet. De särskilt skyddsvärda träd som bedöms påverkas av stråket är tre vårtbjörkar och en lönn. Utformningen av den nedsänkta ytan i stråket har som utgångspunkt att bevara eken och poppeln som är särskilt skyddsvärda. Totalt bedöms sex (fyra vårtbjörkar och två lönnar) av de femton identifierade hålträden i hela naturområdet komma att behöva avverkas. De övriga hålträden utgörs av ek och tall som ska bevaras”

”Då sex av femton hålträd kommer att avverkas ska det inom och i nära anslutning till naturområdet sättas upp fågel och fladdermusholkar som kompensationsåtgärd för att fortsatt möjliggöra viloplatser för fladdermöss och fåglar.”

Miljö- och bygglovsförvaltningen vill lyfta önskemål om att se över möjligheten att använda sig av de metoder som finns för att flytta träd istället för att avverka dessa skyddsvärda träd. Det finns idag såväl inom Stockholms län, som Göteborgs stad goda exempel på flytt av träd som genomförts och där träden har kunnat återplanteras inom samma område eller flyttats till en annan plats inom kommunen. Det finns många fördelar med att flytta träd istället för att avverka dem. På Sveriges lantbruksuniversitets hemsida finns bra information om flytt av träd.

Textutdrag ur planbeskrivning kring skydd av natur sid 5

”SVOA kommer även att anlägga nya VA-ledningar inom parkstråket. Den nedsänkta ytan och anläggandet av VA-ledningarna bedöms påverka grundvattennivån under genomförandetiden, vilket i sin tur kan komma att indirekt påverka träd och skyddade arter i naturområdet.”

Miljö- och bygglovsförvaltningen ser ett stort behov av att trädvårdskonsulter involveras i planeringsfasen för genomförandet för att förebyggande åtgärder och särskilda skötselåtgärder för området kan planeras så att inte befintlig natur får omfattande skador.

Textutdrag ur planbeskrivning kring ädellövträd sid 7, 16, 17

”Större delen av naturområdet har påtagligt värde med inslag av ädellövträd där några har högt bevarandevärde”

”Mot Apelvägen finns en ek som har högt naturvärde och på södra delen av förskolegården finns också ett antal skyddsvärda träd. Träden skyddas genom att byggnader inte får uppföras runt dessa. Gården eftersträvar att ta vara på den befintliga naturmarken så mycket som möjligt och att integrera lekytor inom den.”

Miljö- och bygglovsförvaltningen har i granskning av tidigare detaljplaner uppmärksammat behovet av att i ett tidigt skede säkerställa att det finns en plan för hur befintligt trädbestånd skyddas och omhändertas under byggnation. Detta är särskilt viktigt inom detta område där vi har inslag av ädellövträd med högt bevarandevärde.

Textutdrag ur planbeskrivning kring informationstavlor sid 25

"Naturområdet glesas ut, städas och förses med mindre målpunkter.

Naturområdet kan med fördel få informationstavlor på träd med mera och utgöra en kompletterande lärmiljö till skolor och förskolor."

Miljö- och bygglovsförvaltningen ser positivt på förslaget att komplettera naturområdet med informationstavlor för att skapande lärmiljöer i naturen.

Textutdrag ur planbeskrivning kring invasiva arter sid 40

"Invasiva arter såsom jättebjörnloka, parkslide, gullris och spireor har påträffats inom naturområdet (objekt 2, 5, 9, 11 och 13). Vid schaktning och bortförsel av jordmassor och vegetation från dessa områden är det viktigt att massorna kontrolleras för att minimera risk för spridning av invasiva arter i och utanför kommunen."

Miljö- och bygglovsförvaltningen ser mycket positivt på att man inom detaljplanen har uppmärksammat att det förekommer invasiva arter inom området. Förekomsten av invasiva arter är ett av de största hoten mot den biologiska mångfalden. Det är ofta i samband med exploatering av områden som växterna sprids. Åtgärder för att förhindra spridning behöver vidtas under byggfasen.

Förvaltningen vill tillägga att det även är aktuellt med fler insatser än kontroll av jordmassorna och att byggherren behöver ta fram en särskild plan för bekämpning och förhindring av spridning under byggnationen. Det är mycket viktigt att hantering av invasiva arter beskrivs i genomförandeavtalet för att kommunen ska kunna förebygga oavsiktlig spridning. Planen ska bland annat redovisa hur växtdelar och massor med växtdelar ska tas om hand och att det finns rutiner för rengöring av fordon, arbetsmaskiner och skor som varit i kontakt med invasiva arter. Vissa åtgärder kan behöva anmälas till tillsynsmyndighet och bör därför planeras i god tid. Det är förbjudet att transportera jordmassor och växtavfall som innehåller invasiva främmande arter med undantag för transport till en anläggning för destruktion. Det är viktigt att täcka avfallet noga vid transport. Detta är särskilt viktigt med anledning av grönområdenas mycket viktiga status inom detaljplaneområdet. Miljö- och bygglovsförvaltningen har ett upparbetat nätverk med representanter från såväl andra kommuner, SRV, länsstyrelsen m fl. och bidrar gärna med erfarenheter och kontakter i ett sådant arbete.

Textutdrag ur planbeskrivning kring klimatpåverkan byggnader sid 11, 14, 16

"Med tanke på nuvarande och kommande miljökrav ska utformningen ske med material som stödjer en hållbar gestaltning i vid bemärkelse. Materialen ska stödja en långsiktig förvaltning."

Förvaltningen ser positivt på att det finns en ambition av hållbarhet men anser att formuleringen behöver konkretiseras och ambitionen höjas. Förvaltningen ser det som relevant att i detta projekt arbeta med klimatkrav som minst går linje med kommunens klimatmål och skulle välkomna ett skarpare klimatkrav än så när kommunen bygger samhällsfastigheter såsom i detta fall skola, förskola och idrottshall för att utmana vad som är möjligt. Förvaltningen skulle gärna se en ambition för fossilfria byggnader, så som t ex förskolan Hoppet i Göteborg. Högt

ställda krav på minskad klimatpåverkan bör prioriteras och genomföras i samarbete mellan kommunen, entreprenörer och övriga aktörer.

Livscykelperspektivet bör lyftas fram och förvaltningen anser att det är av stor vikt att arbeta med att minska klimatpåverkan i hela byggnadsprocessen från planeringsskede till driftskede och att utöver miljöcertifieringar även arbeta med klimatreduktionskrav i projektet. Detta skulle vara i linje med kommunens planerade klimatmål som förväntas börja gälla år 2022. I remissversionen av förslaget till kommunens kommande miljöprogram som kommunfullmäktige förväntas besluta om i april finns förslag på ett delmål om att kommunen och dess helägda fastighetsbolag ska minska klimatpåverkan från kommunkoncernens egna entreprenader och byggnadsprojekt samt verka för detta hos privata aktörer. I beskrivningen av förskolan på sid 16 nämns inte hållbarhetsperspektivet på byggnationen alls.

Övrig synpunkt

I nära anslutning till planområdet finns en befintlig stadsodling. Förvaltningen anser att det är av vikt att detaljplanen inte påverkar förutsättningarna för denna stadsodling på ett negativt sätt.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut innebär inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Tove Bodin
Avdelningschef

Bilagor

- Bilaga 1. Planbeskrivning
- Bilaga 2. Plankarta
- Bilaga 3. Naturvärdesinventering

Samtliga handlingar finns på: <https://www.huddinge.se/stadsplanering-och-trafik/planer-projekt-och-arbeten/pagaende-detaljplaner-projekt-och-arbeten/sjodalen-pagaende-detaljplaner/aspen2/>

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen